№ 40 Մարտի 15 (27) 1879 Մարտի 15 (27) № 40

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվա՝ 6 ռուբլի

Թերթը լույս է տալիս ամեն շաբաթ մի անգամ

Խմբագրատեղին գտնվում է Ներսիսյան դպրոցում

Redaktor-Izdatel „Mshak"

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առավոտեան 10–3 ժամ (Բացի կիրակի և տոն օրերից).

Ձեռագրությունները չեն վերադարձվում

Ձեռագրությունների համար վճարվում են խմբագրական գների 3 կոպեկ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր թերթաթերթում հրատարակ.—Ներքին տեսություն. Նամակ Մոսկվայից. Ներքին լուրեր.—Արտաքին տեսություն.—Մոսկվի քաղաքագլուխին. Նամակներ. Թերթերից. Նամակ Բիլիսիայից.—Մոսկվայում.—Ձեռագիրներ.—Ցեղակցություններ.—Ֆեյլետոն.—Բանաստեղծություն. Հայ կին.

ՄԻԹԻՔԱՐԱԿԱՆ ԵՐԵՎՈՅԹ

Մարտի 11-ին սկսվեցան թիֆլիսի արհեստաստանների բնակիչների հայերեն լեզուով դասախոսությունները հայերին լեզուով։

Առաջին դասախոսությունը լսելու ցանկացողները այնքան բազմաթիվ էին, որ արհեստաստանների ընդարձակությունը դահլիճը չէր կարող պարունակել բոլոր ցանկացողներին և մեծ մասը մնաց առանց տեսնելու։

Դասախոսվեցան մինչև անգամ այնպիսիներ, թե՛ հայերի և թե՛ օտարազգիների մեջ, որոնք տեսնելով այդքան մեծ էր դասախոսությունը լսելու ցանկացողների թիվը, ծախում էին իրանց տոմսակը կրկնապատիկ գնով։ Լավ գոնվում էին բազմաթիվ ցանկացողներ, որոնք ուրախությամբ վճարում էին տոմսակին պահանջած կրկնապատիկ գինը։

Այդ անշանակի ազնվությունը գնալի կենդանի խոսքը, այդ ձրգտումը նեղիկայ գտնվել հայոց հրապարակախոսության, շատ մեծ թիֆիֆ արական երևույթի է։

Մենք ի հարկե ուրիշներին ևս թողնում դատել այն բանի վրա թե որքան ուշադրվեցաս կամ ընդդրվեցաս առաջին դասախոսությունը, մենք ասելդրդ ենք համարում, նշանակում, երբեմն ու բան կամ ապացույցներ բերել հրապարակախոսությունների օգտակարության վրա, առհասարակ,—մենք կուզենայինք միայն մատնացույց անել մեր հայ ժողովրդի ունեցած հանգամանքներ վրա գնալի թե ինչպես մայրենի լեզուով կարգացող դասախոսությունները։

Այդ հանգամանքները ցույց է տալիս թե դասախոսությունը՝ լրագրության, ուսումնարանի և թատրոնի հետ միասին, դառնում է մեր հասարակության համար մի անհրաժեշտ կենսական պահանջ։

Մեր նոր, ուշխարհարատ, գրական լեզուն արդեն իր գործունեությամբ այն ասպիսանին է հասել, որ նրանով կարելի է ժողովրդական մեջ գիտնական մտքեր յայտնել։ Այդ կենդանի խոսքը, լրագրական ապացույցներ բերել հրապարակախոսությունների օգտակարության վրա, առհասարակ,—մենք կուզենայինք միայն մատնացույց անել մեր հայ ժողովրդի ունեցած հանգամանքներ վրա գնալի թե մայրենի լեզուով կարգացող դասախոսությունները։

Այդ հանգամանքները ցույց է տալիս թե դասախոսությունը՝ լրագրության, ուսումնարանի և թատրոնի հետ միասին, դառնում է մեր հասարակության համար մի անհրաժեշտ կենսական պահանջ։

Մեր նոր, ուշխարհարատ, գրական լեզուն արդեն իր գործունեությամբ այն ասպիսանին է հասել, որ նրանով կարելի է ժողովրդական մեջ գիտնական մտքեր յայտնել։ Այդ կենդանի խոսքը, լրատարածը հասակ առածների համար մի լաւ ուսումնական է իրանց մայրենի լեզուն ավելի հասկանալու համար....

Ժողովրդի այդ տեսակ հասունացումը, այդ տեսակ ոգևորությունը գնալի հրապարակական դասախոսությունը, մեզ հասկացնում է որ ժամանակը հասել է, երբ կարելի է իրագործել թիֆլիսում մի մշտական շրջան դասախոսների, որոնց նպատակը կը լինի ծանոթացնել հասարակությունը գիտության այլ և այլ ճիւղերի հետ։

Մոտից մի գժտարություն կայ. դասախոսների շրջանը կախված է միշտ այս կամ այն կողմից, նրա յաժարությունից առ կամ մերժել իր դահլիճը դասախոսության համար....

Այդ պատճառով ցանկալի է,

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԵՌ ԿԻՆԸ

Ինչպես է այն առանցքը, որի շուրջը պտտվում է քաղաքականությունը։

Խուսանք թիֆլիսի ունեցած շնորհների ազգերով մանկությունից վրա. Նրանց առաջում ծնվելը նրան առանում է որ ի իսկ հասարակական ազգի մեն ուժեղ։ Եվրի նա առաջին ազգի ծնունդն է, բարեբաստ է լինում, պերվում է. և ինչպես ինքն ազգի վարդապետ է մանկությունն դեռ չարա ասպիսի լինում, մայրը նրան հոգնում է բարդվելի ֆանտասիկական գրքերով և առնում է կարդալ, երբ լինում է ուսանողի գիրքեր։ Կամ երբ ասպիսի ուրիշ ազգի տակ ազգ հանդես նա գտնում է ասուն, բարեկամ նրան հոգնում են նրանց մեջ ազգի մեն ազգ։ Ամենքը նրան ասում են նրանց ազգ։ Ամենքը նրան հոգնում են նրանց